

групп топонимических объектов Костанайской области приходится существенная часть. В основном именами людей называют города, села, поселки, на них приходится порядка 50 %. В первую очередь это связано с историческими событиями и с их значением для народа и истории области. Каждый топоним – это отдельный и увлекательный рассказ о жизни нашего народа, его истории, его достижениях. Различное время возникновения топонимов подтверждает вывод о том, что топонимическая система области развивается с развитием человеческого общества, человеческих отношений. Изучение и сохранение местных топонимов – это верный путь к раскрытию новых страниц истории родного края, которая позволит не потерять связь поколений, даст дополнительную информацию о природе, истории и географии родного края.

Список использованной литературы

1. Краткий топонимический словарь Костанайской области. Бектасова Б.К. – Костанай, 1996г.
2. Бурыкин А.А. О новых аспектах, новых задачах и новых возможностях изучения ойконимов (к созданию электронной базы данных «Ойконимы России») // Ономастика Поволжья: Сб. материалов XII Междунар. конф. (Казань, 14-16 сент. 2010 г.) / Под ред. И. А. Гилязова. – Казань: Отечество, 2010.
3. Карабулатова И.С. Психолингвистические методы в изучении гидронимии региона // Славянские духовные традиции Сибири. – Тюмень, 1999.
4. Арутюнова Н.Д. Народы и культуры: развитие и взаимодействие. – М., 1989.
5. Мурзаев Э.М. Топонимика и география, 1995.

MS ACCESS БАҒДАРЛАМАСЫНДА «КИНО ЖҰЛДЫЗДАРЫ» МӘЛІМЕТТЕР ҚОРЫН ҚҰРУ

*Авторлар: Сапархан Б.К., «Информатика» мамандығының 3 курс студенті,
Айтбенова А.А., п.б.б.м., ИЖКТ кафедрасының аға оқытушысы
Ғылыми жетекшісі: Айтбенова А.А., п.б.б.м., аға оқытушы
Қостанай мемлекеттік педагогикалық университеті*

Қазіргі кезде адам өмірінде әртүрлі ақпараттар өңдеу көп. Сондақтан оларды басқару және ұйымдастыру үшін кең көлемдегі мәліметтер қоймасы мен қорын құруға тура келеді. Дүниедегі кез келген есептер ақпараттар мен мәліметтерді түрлендірумен байланысты. Сол себепті соңғы жылдары көптеген әр түрлі компьютерлік жүйелер, яғни мәліметтерді басқару жүйелері пайда болды.

Мәліметтер қоры (МҚ) дегеніміз – ақпаратты сақтауға және жинақтауға арналған ұйымдасқан құрылым. Бірақ қазіргі кезде көптеген мәліметтер қорын

басқару жүйелері өздерінің құрылымдарында тек мәліметтерді ғана емес, сонымен қатар олардың тұтынушымен және басқада ақпараттық бағдарламалық кешендермен қарым қатынасының әдістерін де қамтиды. Сондықтан біз қазіргі заманғы мәліметтер қорында тек мәліметтер ғана емес, ақпарат та сақталады деп айта аламыз.

Оларды сақтаудың ең көп тараған әдіс-тәсілі – компьютерде мәліметтер қоры түрінде сақтау. Мәліметтер қоры – құрылымы берілген тәсіл бойынша ұйымдастырылған арнайы форматтағы файл. Көбінесе МҚ-да ақталынатын мәліметтер кесте түрінде сақталады, яғни дискілік файл – мәліметтер қоры, оған енгізілетін кесте – МҚ құрамында сақталушы объект [1].

Қазіргі таңда мәліметтер қорын басқару жүйелерінің түрлері өте көп. Олардың әрбіреуінің түрлі объектілермен жұмыс істеу ерекшеліктеріне, қолданушыға ұсынатын қызмет түрінің өзгешелігіне қарамастан, оларда ортақ ұғымдар кешені қалыптасқан. Берілген жұмыс Microsoft Access 2007 мәліметтер базасын басқару жүйесінде жазылған [3].

Microsoft Access жүйесінің мәліметтер қорын жобалауға да және оны пайдалануға да ыңғайлы жақсы мүмкіндіктері бар.

Microsoft Access жүйесінің мәліметтер қорын жобалауға да және оны пайдалануға да ыңғайлы жақсы мүмкіндіктері бар. Access-ті қолданбалы программалар ішіндегі қолдануға арналған ең қуатты құрал ретінде көрсететін оның бірнеше негізгі ерекшеліктерін атап өтейік:

- Windows интерфейсі – тұтынушының жұмысына ыңғайлы жағдай жасайтын әр түрлі менюлер, терезелер, батырмалар тәрізді стандартты графикалық интерфейсі элементтерін пайдалану;

- түс және графика – экран көрнекілігін қамтамасыз ете алатын әр түрлі қаріптерді, түстерді, белгішелерді (пиктограммаларды) және одан да басқа графикалық элементтерді пайдалана отырып, экранға көптеген мәліметтер шығару;

- программа шеберлері (Wizards) – тұтынушымен қарапайым әрі логикалық айқын түрде диалог ұйымдастыра отырып, қолданбалы программалардың кез келген элементтерін тез құру;

- оқиғаларды программалау – программалар экранда көрініп тұрған элементтермен тікелей байланыса алады және солардан кейінгі менюден команда таңдау, кез келген бір батырманы шерту сияқты әрекеттерді тез жүзеге асыру;

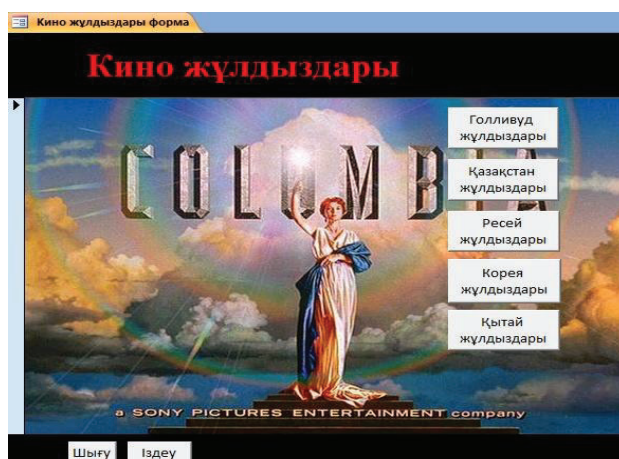
- SQL – мәліметтерге тез қол жеткізу тәсілі ретінде программаларда, макростарда және өрнектерде SQL операторларын пайдалану [4].

Access кестелер, формалар, сұраныстар, басылымдар, макростар және модульдер сияқты берілгендер қорының объектілерімен жұмыс істейді.

Ұсынылған жұмыста «Кино жұлдыздары» мәліметтер қорын құру болып табылады. Мұнда «Голливуд жұлдыздары», «Корея жұлдыздары», «Қытай жұлдыздары», «Латын Америка жұлдыздары», «Ресей жұлдыздары», «Үнді жұлдыздары» туралы мәліметтер жинақталған.

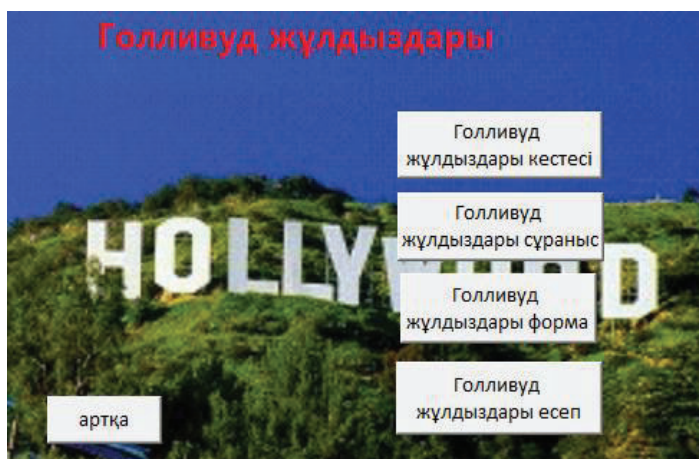
Басты формадағы «Голливуд жұлдыздары», «Корея жұлдыздары», «Қытай жұлдыздары», «Латын Америка жұлдыздары», «Ресей жұлдыздары»,

«Үнді жұлдыздары» батырмаларының барлығы макрокомандалар арқылы жасалған.

1-сурет – Басты форма

Сәйкесінше батырманы шерту арқылы сол туралы мәліметтерді қарауға болады. Мысалы, «Голливуд жұлдыздары»:

2-сурет – Голливуд жұлдыздары

Бұл формада «Голливуд жұлдыздары» туралы кесте, сұраныс, форма және есеп берілген.

Голливуд жұлдыздары

Код	1	Салмағы	65 кг
Аты-жөні	Анджелина Джоли		
Туған ж, а, к	21.11.1972	Хобби	Кітап оқу, серуендеу
Адресі	Нью-Йорк, АҚШ	Суреті	
Телефоны	229025		
a-mail	www.anjolie.com		
Лақап аты	Анжи		
Бойы	175 см		

3-сурет – «Голливуд жұлдыздары» формасы

Басты формадағы қалған батырмалар да осылай жұмыс жасайды.

Сонымен, Microsoft Access бағдарламасын қолданып мәліметтер қорын құру және оны пайдалану ыңғайлы болып келеді, сонымен қатар оның жақсы мүмкіндіктері бар.

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі

1. Камардинов О. «Информатика» 2- кітап. – Шымкент, 2000. – 186 б.
2. Могилев А.В., Пак Н.И., Хеннер Е.К. «Информатика». – Москва, ИЦ «Академия», 2004. – 102 б.
3. Хомененко А.Д., Цыганков В.М., Мальцев М.Г. «База данных». – СПб: КОРОНА, 2002. – 55 б.
4. Байжұманов М.Қ., Жапсарбаева Л.Қ. «Информатика». – Астана, 2004. – 125 б.

ФОРМИРОВАНИЕ КРАЕВЕДЧЕСКОЙ ГРАМОТНОСТИ У ШКОЛЬНИКОВ, ЧЕРЕЗ ЭКСКУРСИИ В МУЗЕИ ГОРОДА КОСТАНАЙ

*Автор: Свечинская В.В., студентка 4 курса специальности «География»
Научный руководитель: Баубекова Г.К., старший преподаватель
Костанайский государственный педагогический университет*

Самый эффективный путь формирования патриотического воспитания – это ознакомление детей с историей и культурой их малой Родины, т.е. посредством краеведческой деятельности. «Туған жер» является патриотической программой, основная задача которой является воспитание